

Grażyna WINISZEWSKA-ŚLIPIŃSKA, Andrzej SKWIERCZ

Nicienie drapieżne (*Nematoda: Mononchoidea*) gleb torfowych Polski

[Z rysunkiem i 3 tabelami w tekście]

Abstract. Species communities, domination structure and species density of the *Mononchoidea* in the various types of peat-soils in Poland are discussed.

Badania nicieni gleb torfowych zapoczątkował MICOLETZKY (1925). Późniejsze prace NIELSENA (1949) wykazały, że nie można mówić o zespole torfowym nicieni. Gatunki występujące w tym środowisku są bowiem spotykane w różnych typach gleb. Zespół ten budują natomiast eurytopowe gatunki głębokie i stenotopowe gatunki wodne.

Nicienie drapieżne, do których należą *Mononchoidea*, stanowią do 5% ogólnej liczby nicieni występujących w glebie. Nematofauny drapieżnej w torfach Polski dotąd nie badano, celowe więc jest poznanie składu gatunkowego i liczebności *Mononchoidea* w tym typie gleb. Przeanalizowano również zmiany zachodzące w składzie gatunkowym tych nicieni w wyniku przekształcania torfów naturalnych w orne gleby torfowe.

Metody

Próby glebowe pobierano z warstwy 0–35 cm w kilku typach środowisk, głównie w północnej i centralnej Polsce. Pobrano 344 próby gleby do badań fauny nicieni oraz oznaczeń fizykochemicznych.

Ze względów praktycznych wyróżniono cztery typy środowisk, różniących się głównie typem roślinności i sposobem zagospodarowania: 1. drzewa i krzewy — osłonięte tereny leśno-krzewiaste, gdzie gleba nie podlega żadnym uprawom (93 próby); 2. nieużytki trawiaste — tereny otwarte, nie podlegające za-

gospodarowaniu (93 próby); 3. łąki i pastwiska — tereny otwarte, użytkowane (93 próby); 4. torfy orne (61 prób). Tabela I przedstawia ogólną charakterystykę chemiczną wyodrębnionych środowisk. W dalszej części artykułu środowiska 1–3 określane będą także jako torfy nieuprawne.

Tabela I. Średnie wartości 8 czynników chemicznych gleby w badanych typach środowisk

Środowisko	Czynnik chemiczny							
	pH/H ₂ O	zasolenie HCl	N-NO ₃ [mg/l]	P [mg/l]	K [mg/l]	Mg [mg/l]	Ca [mg/l]	substancja org.
Drzewa i krzewy	5,7	0,28	28,5	24,9	55,6	95,0	1208	19,4
Nie użytki trawiaste	5,7	0,27	34,4	20,2	118,3	93,7	1008	21,7
Łąki i pastwiska	6,2	0,30	27,2	32,7	52,7	105,0	1466	19,7
Torfy orne	6,8	0,29	43,0	99,7	122,9	120,5	1315	16,6

Reprezentatywność zebranego materiału potwierdził test BEKLEMISZEWA.

Nicienie wydobywano z próbek gleby o objętości 100 cm³ metodą wirowkową, zabijano 5% formaliną w temperaturze 90° C. Trwałe preparaty sporządzano metodą SEINHORSTA (1959). W każdej próbie oznaczano pH/H₂O metodą potencjometryczną. Zawartość jonów potasu (K⁺) i wapnia (Ca⁺⁺) w glebie oznaczano na spektrofotometrze płomieniowym Flapho-4, zawartość jonów azotu (N-NO₃), fosforu (P⁺⁺⁺) i magnezu (Mg⁺⁺) oznaczano kolorymetrycznie. Zasolenie gleby mierzono metodą konduktometryczną, a zawartość substancji organicznej metodą spalania w 600°C w piecu muflowym.

Po oznaczeniu gatunków nicieni w całości materiału, dla każdego z 8 najczęściej występujących obliczono średnie ($\bar{x}$) i maksymalne (max.) zagęszczenie populacji, wyrażone liczbą osobników w 100 cm³, oraz stałość (C) ich występowania (w%) w badanych środowiskach.

Przegląd gatunków

W badanym materiale stwierdzono 17 gatunków. Stanowi to prawie połowę z dotychczas wykazanych z Polski gatunków z tej grupy.

1. *Mononchus aquaticus* COETZEE, 1968

Notowany z gleby wokół korzeni traw użytkowych i krzewów.

2. *Mononchus truncatus* BASTIAN, 1865

Gatunek pospolity w całej Polsce, notowany z mchów (STEFAŃSKI 1924), gleby (BRZESKI 1963b, SZCZYGIEL 1971) i przede wszystkim ze zbiorników wodnych. Znajdowany w okresowych zbiornikach wodnych Puszczy Kampinoskiej (CHODOROWSKA 1959; 1961), w jeziorach mazurskich (PIECZYŃSKA 1959; STRA-

DOWSKI 1964; PREJS 1970, 1977a, 1977b), jeziorach tatrzańskich (STEFAŃSKI 1933, 1938), w słonych wodach Ciechocinka (STEFAŃSKI 1925) oraz w zbiornikach wodnych Wyżyny Łódzkiej (KOZŁOWSKA 1962). W badanym materiale wystąpił we wszystkich typach środowisk.

3. *Coomansus parvus* (DE MAN, 1880) JAIRAJPURI et KHAN, 1977

Znajdowany w torfowcach Białowieży (BRZESKI 1962b) oraz w uprawach warzywniczych (SZCZYGIEL 1971). Wystąpił we wszystkich badanych środowiskach.

4. *Coomansus sphagni* (BRZESKI, 1960) JAIRAJPURI et KHAN, 1977

Wykazany m.in. z Puszczy Kampinoskiej i Tatr (BRZESKI 1960). W analizowanym materiale wystąpił w nieużytkach trawiastych.

5. *Clarkus papillatus* (BASTIAN, 1865) JAIRAJPURI, 1970

Notowany z wielu stanowisk w Polsce. Znajdowany m.in. w wydmach Puszczy Kampinoskiej (WASILEWSKA 1970), glebach uprawnych (SZCZYGIEL 1971) i w Parku Miejskim w Skierniewicach (BRZESKI 1963b) oraz w Zielonym Stawie w Tatrach (STEFAŃSKI 1933, 1938). Jego obecność stwierdzono we wszystkich badanych środowiskach.

6. *Prionchulus muscorum* (DUJARDIN, 1845) WU et HOEPLI, 1929

Występuje w całym kraju. Jest gatunkiem typowym dla fauny mchów (STEFAŃSKI 1924; BRZESKI 1961, 1962a, 1963a). Notowany z gleby Parku Miejskiego w Skierniewicach (BRZESKI 1963b), gleb uprawnych i szkółek drzew owocowych (SZCZYGIEL 1971), jak również ze stałych zbiorników wodnych Puszczy Kampinoskiej (CHODOROWSKA 1959, 1961) oraz jezior mazurskich (STRADOWSKI 1964) i tatrzańskich (STEFAŃSKI 1933, 1938). W badanym materiale wystąpił jedynie w nieużytkach trawiastych.

7. *Prionchulus punctatus* (COBB, 1917) ANDRÁSSY, 1958

Notowany we wszystkich badanych torfach nieuprawnych.

8. *Prionchulus vescus* EROSHENKO, 1975

Wykazany z użytkowanych obszarów trawiastych.

9. *Mylonchulus brachyuris* (BÜTSCHLI, 1873) ALTHERR, 1954

Gatunek pospolity w całej Polsce. Znajdowany w mchach, wilgotnej glebie, uprawach rolniczych, okresowych zbiornikach wodnych oraz psammonie jeziora Mamry (PAESLER 1939, CHODOROWSKA 1959, BRZESKI 1963b, STRADOWSKI 1964, SZCZYGIEL 1971). Częsty we wszystkich badanych środowiskach.

10. *Mylonchulus brevicaudatus* (COBB, 1917) ALTHERR, 1954

Notowany z upraw truskawek w szkólkach drzew owocowych (SZCZYGIEL 1971). W badanym materiale znaleziony w środowisku zalesionym i w torfach ornych.

11. *Mylonchulus incurvus* (COBB, 1917) ANDRÁSSY, 1958

Wykazany z plantacji truskawek (SZCZYGIEL 1971). Gatunek obecny w glebie terenów drzewiasto-krzewiastych.

12. *Mylonchulus sigmaturus* (COBB, 1917) ALTHERR, 1953

Notowany z Parku Miejskiego w Skierniewicach (BRZESKI 1963b) i z upraw truskawek oraz ze szkółek drzew owocowych (SZCZYGIEL 1971). Wystąpił we wszystkich badanych środowiskach oprócz traw użytkowanych.

13. *Iotonchus monticola* EROSHENKO, 1975

Gatunek ten znaleziono we wszystkich badanych typach środowisk.

14. *Miconchus rapax* (COBB, 1917) ANDRÁSSY, 1958

Nowy dla fauny Polski. Wykazany z terenów drzewiasto-krzewiastych.

15. *Miconchus studeri* (STEINER, 1914) ANDRÁSSY, 1958

Gatunek częsty w Polsce. Notowany m.in. w glebie wokół korzeni truskawek i marchwi (SZCZYGIEL 1971). Obecny we wszystkich badanych typach środowisk.

16. *Anatonchus dolichurus* (DITLEVSEN, 1912) ANDRÁSSY, 1958

Notowany w glebie porosłej mchami w okolicach Zakopanego (STEFAŃSKI 1924). W glebach torfowych wykazany z obu środowisk trawiastych.

17. *Anatonchus tridentatus* (DE MAN, 1876) DE CONINCK, 1939

Notowany z torfowców Doliny Kościeliskiej (BRZESKI 1962a) oraz z upraw truskawek i marchwi (SZCZYGIEL 1971). W badanym materiale znaleziony w torfach nieuprawnych.

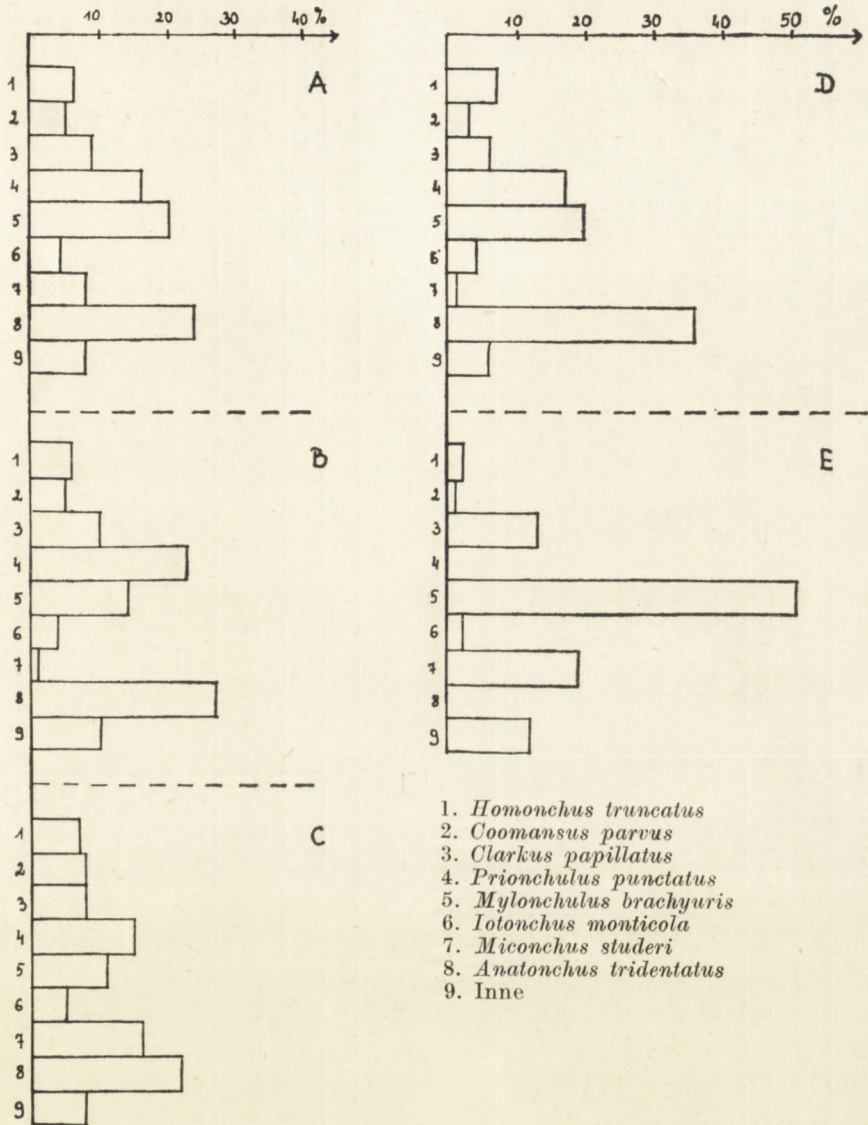
Analiza struktury zgrupowania *Mononchoidea* gleb torfowych Polski

Struktura dominacyjna (rys. 1)

W glebie terenów leśno-krzewiastych gatunkami dominującymi są *Anatonchus tridentatus* (27%), *Prionchulus punctatus* (23%) i *Mylonchulus brachyuris* (14%). Podobny układ struktury dominacyjnej występuje w glebie łąk i pastwisk, gdzie zaznacza się jednak bardzo wyraźna dominacja *Anatonchus tridentatus* (31%). W przypadku nieużytków trawiastych gatunkami dominującymi są *Anatonchus tridentatus* (22%), *Miconchus studeri* (16%) oraz *Prionchulus punctatus* (15%). Wśród pozostałych gatunków udział procentowy utrzymuje się na mniej więcej zbliżonym poziomie, co wpływa na małe zróżnicowanie struktury dominacyjnej w tym środowisku. Należy podkreślić duży udział procentowy *Miconchus studeri* (16%), który w dwóch poprzednich środowiskach stanowi jedynie 1%.

Zupełnie inaczej układa się struktura dominacyjna w glebie torfów ornych. Gatunkiem dominującym jest *Mylonchulus brachyuris* (51%), a następnie *Miconchus studeri* (19%) i *Clarkus papillatus* (13%). Pozostałe z 8 analizowanych gatunków nie przekraczają 2% lub też, tak jak dominujący w poprzednich środowiskach *Anatonchus tridentatus*, nie występują w glebie torfów ornych.

Rys. 1. Struktura dominacyjna *Mononchoidea* w torfach Polski. A — materiał całościowy; B — drzewa i krzewy; C — nieużytki trawiaste; D — łąki i pastwiska; E — torfy orne.

Stażość występowania oraz zagęszczenie (tab. II)

W środowisku leśno-krzewiastym największą stażością występowania charakteryzuje się *Prionchulus punctatus* (29%), a następnie *Mylonchulus brachyuris* (19,4%), *Clarkus papillatus* (17,2%) i *Anatonchus tridentatus* (16,1%). Taka sama kolejność gatunków występuje w glebie łąk i pastwisk, z tym że wszystkie

Tabela II. Charakterystyka niektórych wskaźników analitycznych 8 najczęściej występujących gatunków nicieni drapieżnych w badanych środowiskach torfowych Polski

Gatunek	Całość materiału			Drzewa i krzewy			Nieużytki trawiaste			Łąki i pastwiska			Torfy orne		
	C (%)	$\bar{x}$	max.	C (%)	$\bar{x}$	max.	C (%)	$\bar{x}$	max.	C (%)	$\bar{x}$	max.	C (%)	$\bar{x}$	max.
<i>Mononchus truncatus</i>	8,7	3,6	12	11,8	2,7	7	11,3	3,5	8	7,5	4,6	12	1,6	6,0	6
<i>Coomansus parvus</i>	5,8	4,1	28	6,5	3,8	7	7,2	5,7	28	5,4	3,2	10	3,3	1,0	1
<i>Clarkus papillatus</i>	14,5	3,1	8	17,2	3,3	6	13,4	3,4	8	11,8	2,5	5	13,1	3,9	8
<i>Prionchulus punctatus</i>	19,8	4,3	21	29,0	4,4	18	17,5	4,6	21	21,5	4,2	12	0	0	0
<i>Mylonchulus brachyuris</i>	17,4	5,8	46	19,4	3,9	13	14,4	4,1	15	18,3	5,8	28	23,0	8,3	46
<i>Iotonchus monticola</i>	4,4	4,5	13	5,4	4,0	13	6,2	4,3	13	4,3	4,8	11	1,6	4,0	4
<i>Miconchus studeri</i>	4,9	8,8	63	3,2	2,3	3	6,2	14,3	63	3,2	2,0	4	6,6	11,8	31
<i>Anatonchus tridentatus</i>	11,6	10,7	77	16,1	9,3	20	17,5	6,7	26	8,6	21,9	77	0	0	0

Tabela III. Stałość występowania (C) niektórych gatunków nicieni drapieżnych w kilku przedziałach wartości pH i substancji organicznej w torfach Polski

Gatunek	C(%)								
	Całość materiału	pH					Substancja organiczna (%)		
		do 4,5	4,6-5,5	5,6-6,5	6,6-7,2	powyżej 7,2	do 10	10,1-20,0	powyżej 20,1
<i>Mononchus truncatus</i>	8,7	2,4	8,6	7,8	15,2	5,0	5,0	10,7	12,0
<i>Coomansus parvus</i>	5,8	0	8,6	5,8	7,8	2,5	7,8	2,9	6,0
<i>Clarkus papillatus</i>	14,5	17,4	25,9	13,6	8,9	2,5	16,3	12,6	13,0
<i>Prionchulus punctatus</i>	19,8	22,0	30,9	20,4	12,7	7,5	17,0	19,4	24,0
<i>Mylonchulus brachyuris</i>	17,4	9,8	16,0	20,4	16,5	22,5	21,3	14,6	16,0
<i>Iotonchus monticola</i>	4,4	4,9	6,2	7,8	0	0	1,4	4,9	8,0
<i>Miconchus studeri</i>	4,9	2,4	1,2	8,7	3,8	7,5	4,3	2,9	8,0
<i>Anatonchus tridentatus</i>	11,6	7,3	11,1	17,5	10,1	5,0	18,4	11,7	2,0

one w porównaniu z poprzednim środowiskiem wykazują mniejszą stałość występowania.

W glebie nieużytków trawiastych największą częstością występowania charakteryzują się *Prionchulus punctatus* (17,5 %) i *Anatonchus tridentatus* (17,5 %) oraz *Mylonchulus brachyuris* (14,4 %) i *Clarkus papillatus* (13,4 %).

W glebie torfów ornycych największą częstość osiąga natomiast *Mylonchulus brachyuris* (23 %) i *Clarkus papillatus* (13,1 %).

We wszystkich badanych środowiskach *Mononchoidea* charakteryzują się niską wartością zagęszczenia ($\bar{x}$). Najwyższe jego wartości osiąga *Anatonchus tridentatus* w środowisku leśno-krzewiastym (9,3) oraz w glebie łąk i pastwisk (21,9), a także *Miconchus studeri* w glebie nieużytków trawiastych (14,3) i w torfach ornycych (11,8).

Według LISKOVEJ (1980) *Mononchoidea* występują najczęściej i najliczniej w glebach lekkich i średnio ciężkich o dużej pojemności powietrznej, niezbędnej do życia nicieniom o dużych rozmiarach ciała (DECKER, 1969).

Przeanalizowano również stałość występowania wybranych gatunków *Mononchoidea* w glebach o różnych wartościach pH oraz o różnej zawartości substancji organicznej we wszystkich badanych środowiskach.

BOAG (1974) podaje, że w glebach leśnych występowanie *Mononchoidea* jest zależne od kwasowości gleby, a nie od jej typu. Podobne spostrzeżenia zawierają prace KIMPIŃSKIEGO i WELCHA (1971) oraz SZCZYGŁA (1971). O wpływie substancji organicznej na populacje nicieni donoszą SZCZYGIEŁ (1971) i POPOVICI (1980).

Z danych zawartych w tab. III wynika, że w kwaśnych glebach torfowych najczęściej występuje *Prionchulus punctatus*, *Iotonchus monticola* i *Clarkus papillatus*, co w tym ostatnim przypadku potwierdzają obserwacje SZCZYGŁA (1971), odnoszące się do gleb mineralnych. W glebach o odczynie obojętnym i zasadowym najczęściej spotyka się *Miconchus studeri* i *Mylonchulus brachyuris*.

U *Mononchus truncatus*, *Prionchulus punctatus* i *Iotonchus monticola* wraz ze zwiększaniem się zawartości substancji organicznej w glebie następuje wzrost stałości występowania. Odwrotną reakcję obserwuje się u *Anatonchus tridentatus*, którego stałość występowania maleje wraz ze wzrostem zawartości substancji organicznej. W glebach mineralnych o zawartości substancji organicznej do 3,5 % SZCZYGIEŁ (1971) stwierdził tendencję do wzrostu częstości występowania *Mylonchulus brachyuris* i *Clarkus papillatus* w miarę zwiększania się zawartości substancji organicznej (do poziomu 3,5 %).

Wnioski

1. Wśród 8 badanych gatunków *Mononchoidea* największą odporność na zmiany środowiska wykazują *Mylonchulus brachyuris* i *Miconchus studeri*.

2. W ornycych glebach torfowych w zachowaniu równowagi biologicznej mikrofauny glebowej mogą uczestniczyć głównie *Mylonchulus brachyuris*, *Miconchus studeri* i *Clarkus papillatus*.

PIŚMIENICTWO

- BOAG B. 1974. Nematodes associated with forest and woodland trees in Scotland. *Ann. appl. Biol.*, Cambridge, **77**: 41-50.
- BRZESKI M. 1960. Drei neue freilebende Nematoden aus Polen. *Bull. Acad. pol. Sci.*, Warszawa, **8**: 261-264.
- BRZESKI M. 1961. Nicienie (*Nematoda*) torfowców Puszczy Kampinoskiej. *Fragm. faun.*, Warszawa, **8**: 261-264.
- BRZESKI M. 1962a. Nicienie (*Nematoda*) torfowców Doliny Kościeliskiej (Tatry Zachodnie). *Acta zool. cracov.*, Kraków, **7**: 23-37.
- BRZESKI M. 1962b. Nematodes of peat-mosses of the Białowieża Forest. *Acta zool. cracov.*, Kraków, **7**: 53-62.
- BRZESKI M. 1963a. Further studies on nematodes (*Nematoda*) of the *Sphagnaceae* of the Tatra Mountains. *Fragm. faun.*, Warszawa, **10**: 309-315.
- BRZESKI M. 1963b. Nicienie (*Nematoda*) Parku Miejskiego w Skierniewicach. I. Nicienie glebowe. *Fragm. faun.*, Warszawa, **10**: 441-461.
- CHODOROWSKA W. 1959. Nicienie wolnożyjące drobnych zbiorników Puszczy Kampinoskiej. *Ekol. pol.*, Warszawa, Ser. B, **5**: 35-37.
- CHODOROWSKA W. 1961. Free-living *Nematoda* fauna in small pools of the Kampinos Forest. *Pol. Arch. Hydrobiol.*, Warszawa, **9**: 265-285.
- KIMPIŃSKI J., WELCH E. 1971. The ecology of Nematodes in Manitoba soils. *Nematologica*, Leiden, **17**: 308-318.
- KOZŁOWSKA J. 1962. Wolnożyjące nicienie wodne (*Nematoda aquatica*) Wyżyny Łódzkiej. *Fragm. faun.*, Warszawa, **9**: 281-305.
- LISKOVA M. 1980. Vplyv druhu pôdy na zloženie spoločenstiev Nematódov v rízosfere *Vitis vinifera* L. na východnom Slovensku. *Biológia*, Bratislava, **35**: 561-566.
- MICOLETZKY H. 1925. Die freilebenden Süßwasser- und Moornematoden Dänemarks. *Danske Selsk. Skr. Nat. Avd.*, København, **10**: 57-310.
- NIELSEN O. C. 1949. Studies on the soil microfauna, II. The soil inhabiting Nematodes. *Nat. jutland.*, Aarhus, **2**: 5-131.
- PAESLER F. 1939. Faunistisch-ökologische Untersuchungen über freilebende Fadenwürmer Ostdeutschlands. *SB. Ges. naturf. Fr.*, Berlin., **4**: 185-215.
- PIECZYŃSKA E. 1959. Charakterystyka występowania wolnożyjących nicieni (*Nematoda*) w różnych typach perifitonu jeziora Tajty. *Ekol. pol.*, Warszawa, ser. A, **7**: 317-337.
- POPOVICI I. 1980. Biotop implications on the formation of soil Nematodes communities. *Trav. Mus. Hist. nat.*, Bucuresti, **21**: 157-162.
- PREJS K. 1970. Some problems of the ecology of benthic nematodes (*Nematoda*) of Mikołajskie Lake. *Ekol. pol.*, Warszawa, **18**: 225-242.
- PREJS K. 1977a. The littoral and profundal benthic nematodes of Lakes with different trophy. *Ekol. pol.*, Warszawa, **25**: 21-30.
- PREJS K. 1977b. The nematodes of the root region of aquatic macrophytes, with special consideration of nematode groupings penetrating the tissues of roots and rhizomes. *Ekol. pol.*, Warszawa, **25**: 5-20.
- SEINHORST J. W. 1959. A rapid method for transfer of nematodes from fixative to anhydrous glycerine. *Nematologica*, Leiden, **4**: 67-69.
- STĘFAŃSKI W. 1924. Nicienie zamieszkujące mchy, z okolic Zakopanego. *Bull. int. Acad. pol. Cl. math. nat.*, Kraków, (1-10): 21-60.
- STĘFAŃSKI W. 1925. Wolnożyjące nicienie słonych wód Ciechocinka. *Spraw. Stac. Hydrobiol. Wigry, Suwałki*, **1**.
- STĘFAŃSKI W. 1933. Nicienie jezior tatrzańskich. Cz. I. Jeziora oligotroficzne. *Dz. Zj. Lek. i Przyr. pol.*, Poznań.

- STEFAŃSKI W. 1938. Les nématodes libres des lacs des Tatra Polonaises, leur distribution et systématique. Arch. Hydrobiol. i Ryb., Suwałki, Gdynia, **33**: 585-687.
- STRADOWSKI M. 1964. Rozmieszczenie wolnożyjących nicieni (*Nematoda*) w wynurzonej części psammolitoralu jezior Mamry i Śniardwy. Fragm. faun., Warszawa, **11**: 273-286.
- SZCZYGIEL A. 1971. Występowanie drapieżnych nicieni z rodziny *Mononchidae* w glebach uprawnych w Polsce. Zesz. probl. Post. Nauk roln., Warszawa, **121**: 145-156.
- WASILEWSKA L. 1970. Nematodes of the sand dunes in the Kampinos Forest. I. Species structure. Ekol. pol. **18**: 429-443.

Pracownia Nematologii Lasów Państwowych
81-327 Gdynia, Wolności 20

Instytut Zoologii PAN
00-679 Warszawa, Wileza 64

РЕЗЮМЕ

[Заглавие: Хищные нематоды (*Nematoda: Mononchoidea*) торфяных почв в Польше]

Авторы проанализировали изменения видового состава, структуры доминирования и плотность видов *Mononchoidea*, встречающихся в торфяных почвах, подпадающих различным преобразованиям и характеризующихся разного типа растительным покровом, на территории Польши. Найдено 17 видов, из которых *Miconchus rapax* (Совв) приведен из Польши впервые. Констатировано, что для *Mononchoidea* характерна значительная дифференциация видового состава и доминирования в зависимости от способа хозяйственного использования почвы. Особенно сильным изменениям видового состава подвержены сообщества пахотных земель по сравнению с природными биотопами. На пахотных землях крупные и стенотопные виды замещаются видами с малыми размерами тела и эвритопами. Отмечена также определенная зависимость нахождения отдельных видов от степени кислотности почвы (рН) и содержания органической материи.

SUMMARY

[Title: Predatory nematodes (*Nematoda: Mononchoidea*) of the peat soils in Poland]

Species composition, domination structure and density of the *Mononchoidea* in various peat soils are analysed. Occurrence of 17 species is ascertained, among them *Miconchus rapax* (СОВВ) is new to the fauna of Poland. The *Monon-*

choidea show a remarkable differentiation in the species composition and domination structure according to the manage methods, especially in comparison with the natural biotopes. In the arable soils the place of bigger and stenotopic species is occupied by small and eurytopic ones. The occurrence of particular species depends also on pH-index and content of organic matter in the soil.
